ئىندەتتەن ساقلانۇ ـ تىرگىندەۋدى ۋدايىلاندىرۇدى جانە ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇدى ئىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتەيىك

جوعارى ساپالى دامۇدى ىلگەرىلەتۇ تەكسەرىپ ـ زەرتتەۋ ساياسى

شار تاراپتان كەلگەن ساياحاتشىلار قاشقار بايىرعى قالاسىن دۇمانعا بولەدى

"التىن ورىنقىرۇدى"، "التىن قامتاماسىز ەتۇدى" تياناقتاندىرۇدىڭ ئىرىنشى شەبىنەن كورگەن ـ بىلگەندەرىمىز ③

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى تىلشىلەرى ۋاڭ يۇيجاۋ، وتكىر نيجات، جانبولات ماناربەك

سىرناي ۇنى كوتەرىلىپ، دۇماندى بيگە باستى، ناعىرا تارتىلىپ، قوناقتاردى قارسى الدى، ازىلكەش "ەپاندى" مەن قالا تۇرعندارى توڭىرەكتىڭ ەتورت بۇرىشىنان كەلىپ، ەان شىرقاپ، ەبي بيلەپ، السىتان كەلگەن قوناقتاردى قارسى الدى...

9 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن قاشقار بايىرعى قالاسىنىڭ قالانى اشۋ سالتاناتتى ەراسىمى بۇكىل ەلدىڭ جەر ـ جەرىنەن كەلگەن ساياحاتشىلاردىڭ اسەرلى سەزىمىن تولقىتتى.

كوشەنىڭ ەكى شەتىندە سامسا پىسىرگەندەر، اعاش ويما ويۋشىلار، دوپپا ساتۋشىلار، شايحانا اشۋشىلار، سوندداي ـ اق ەرەكشە ونەرمەن مەن ەرەكشە قولونەر بۇيىمدارىن ساتاتىن "بازارلار" الدەقاشان جۇمىس باستاپ، الارماندارىدى قابىلداي باستاعان. بايىرعى قالانىڭ شىعىس قاقپاسىنىڭ كىرەر اۋزىندا ىعى سامساحانانىڭ الدىندا الارماندار ۇزىننان ـ ۇزاق كەزەكتە تۇر. "دۇكەننىڭ قاريدار مولشەرى ارتىپ بارادى، 200 ـــ 300 سامسانىڭ ەبىر كۇندە ساتىلىپ كەتەرى داۋسىز"، ـ دەدى دۇكەن قوجايىنى ەماەتىمىن ەايت.

قاشقار بايىرعى قالاسىنىڭ دوپپا بازارىندا يۇننانىنىڭ كۇنىمىڭىنەن كەلگەن ساي حۇايىڭ دوپپا كيىپ، ۇيىندەگىلەرىمەن بىرگە سۇرەتكە ەتۇسىپ ەستەلىك قالدىرۇدا. "بىرنەشە كۇننىڭ الدىندا بايىرعى قالانىڭ اشلاتىنىن ەستىپ، شيزاڭنىڭ الىندا ىعى ساپارىمىزدى ياقتاتىپ، ەوز كولىگىمىزبەن وسندا كەلىپ، قاشقاردىڭ ۇلتتىق سالت ـ سانانىنان اسەر الدىق"، ـ دەدى ساي حۇايىڭ.

قاشقار قالاسىنىڭ كونە قالا رايونىنداعى قاتەرلى، ەسكى ۇيلەردى جاڭالاۋ بويىنشا كەشەندى جونگە سالۋ ينجەنەرياسى رەتىندە، قاشقار بايىرعى قالاسىن جاڭالاۋ ساياحاتتى دامىتۋەمەن ەوزارا ۇشتاسترىلدى، 2015 ـ جىلى رەسمي تۇردە ماڭدايشالىق اسپ، مەملەكەتتىك 5A دارەجەلى كورىنىس وڭىرىنە اينالدى. قاشقار كونە قالاسى جاڭالانعاننان كەيىن، تۇرعىنداردىڭ تۇرمىس شارت ـ جاعدايى جاقسارىدى، ونان دا ماڭىزدىسى، جەرگىلىكتى ورىنىڭ ساياحات كاسىبىنىڭ دامۇىن جاندانىدردى. قازىر بايىرعى قالادا 7000داي ادام ساياحات كاسىبەمەن تىكەلەي اينالىسىپ، 40 مىڭ ادامدى جاناماليي جۇمىستاندىرىپ وتىر.

"وسى بىرنەشە كۇندە ساياحاتشىلار سانى بىرتىندەپ مولايىپ كەلەدى". قاشقار بايىرعى قالاسى كورىنىس ەوڭىرىن باسقارۇ كوميتەتىنىڭ ارناۋلى مىندەتتەگى ورىنباسار مەڭگەرۇشىسى ادىلجان ابدۇقادىر كوڭىلدەنە بىلاي دەدى: قاشقار بايىرعى قالاسى ەلىمىزدەگى بىردەن ـ ەبىر ەرەكشە ەتىلسىم ساراي ۇلگىسىندەگى قالا كوشەسى، سوندداي ـ اق بۇكىل دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ ۇلكەن توپىراقتان سوعىلعان قۇرىلىس شوعىرى، جىلدام جاقسارعان، كورىكتەنگەن، اناعۇرلىم ەرەكشەلىككە يە بايىرعى قالا، ول الدەقاشان ساياحاتشىلاردىڭ كوڭىلىندەگى "يىتەرەتتە تانىمالى، ەسۇزسىز، باراتىن جەرگە" اينالعان.

بايىرعى قالا 9 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى اشلىپ ساياحاتشى قابىلداعاننان بەرى، قىزۋار ساياحاتشىنى باۋرادى، 9 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى ساياحاتشى سانى 10 مىڭنان اسىپ، 10 مىڭ 969 ادام ـ رەتكە جەتتى.

جايشىلقتاعىداي بايىرعى قالادا تۇراتىن 5 ـ ۇرپاق اعاش ويماشى ۇسەنجان ۇسەين بۇل كۇنى دۇكەننەن ەرتە اشپ، سۇ شاشىپ، سىپىرىپ، دۇكەننىڭ الدىنداعى كوشەنى مۇنتازداي ەتىپ تازالادى، تاعى جۇىقتا بىتىرگەن بىرنەشە اعاش ويما تۇىندىلارىن ەڭ كورنەكتى ورىنعا قويدى. "بايىرعى قالاعا ەار كۇنى كەلىپ ـ كەتەتىن ادام كوپ، جولدان وتكەن ساياحاتشىلار ەرىكسىزدەن مەنىڭ دۇكەنىمە موين بۇرىپ، ۇناتقان اعاش ويما كورسە دۇكەنگە كىرىپ كەڭەسەدى، توتە ساتىپ العاندار دا، مەنەن اعاش ويما ۇيرەنگەندەر دە بار. ادام كوبەيگەن ساين، مەنىڭ اعاش ويما تۇىندىلارىم دا الۋان ەتۇرلى بولدى"، ـ دەدى ۇسەنجان.

قاۋىن ـ قاربىز بەن جەمىس ـ جيدەكتىڭ حوش ەيسى اڭقىپ، حالىق اندەرى شاتتانا شىرقالدى ... سول كۇنى ساعات 14 مولشەرىندە قاشقار بايىرعى قالاسىندىعى "گۇلىدىڭ ەۇيى" ەسىگىن ايلىق اسى